

L'ART, ELS ARTISTES I'LS ARTESANS DE VALLS

(Continuació)

Bernat Comarida, vidrier de Valls.

D'aquest sols sabem que va fer testament l'any 1615 i que l'any 1645 firmà les capitulacions matrimonials del seu fill Bernat, calceter, amb Susana Pasqual, de la vila. Manual. Ar. Notarial.

Francisco Cabrespina, vidrier de Valls.

L'any 1662 fa de testimoni de la venda d'una casa. Manual. Ar. notarial.

Pere Bladé o Bladié, vidrier de Valls.

Natural de Sta. Lliça. França, fill de Pere, pagès i de Joana Tiasal, difunts.

A 28 d'octubre de l'any 1671, firmà capitulacions matrimonials. Manual. Ar. notarial.

A 17 de gener de l'any 1692, firmà el contracte d'aprenentatge de corder del seu fill Antoni. Manual. Ar. notarial.

Pere Desveus, vidrier de Valls.

Natural de Barcelona a 18 de juny fa capitulacions matrimonials amb Magina Arbonès, filla de Magí i Angela de la vila.

L'any 1706 fa de testimoni del testament de Pau Oliver, pagès, ermità de l'ermita de Sant Llorenç del terme de la vila. Manual. Ar. notarial.

L'any 1722, era confrare de la Confraria del Roser de la vila. Lli de la Confraria. Ar. parroquial.

Francisco Desveus, vidrier de Valls.

L'any 1743 fa de testimoni d'un testament. Manual. Ar. notarial.

Joan Graia i Ricart, vidrier de Valls.

Natural de Sant Bartomeu de Vallbona, bisbat de Barcelona era fill de Bartomeu Graia, vidrier, i de Rosa Graia i Ricart veïns del lloc citat.

A 8 de juliol de l'any 1785 fa testament, es deixà un enterro mitj general amb una Salve cantada davant del quadro de la Mare de Deu dels Angels, que estava situat a la Plaça de l'Oli, que's allí on vivia i unes Hores de Creu, davant del quadro de Sant Antoni de Pàdua que estava situat al carrer de la Cort, cantonada de la Pescateria de la vila. Manual. Ar. notarial.

MESTRES DE CASES

Berenguer Veia, mestres de cases de Valls.

L'any 1363 obrava la Badia de l'església pa-

roquial de la vila, a 6 d'abril confessava haver rebut 50 sous barcelonesos a compte dels 500 sous amb que estava contractada l'obra. Manual. Ar. parroquial.

Guillem Solsona, mestre de cases de Valls.

L'any 1404 fa capitulació amb l'honrada Geraldona, muller de l'honrat Bernat de Montagut, difunt, del lloc de Sta. Perpètua, i en son nom els seus procuradors en Jaume Nadal, prevère i Pere Balcells, veïns de la vila, per a la reconstrucció de l'hospital d'aquesta vila pel preu de 100 lliures barceloneses. Manual. Ar. parroquial.

A. Freixa, mestre de cases de Valls.

L'any 1444 féu treballs a la botiga o Pallol de la vila. Lli de Clavaria. Ar. municipal.

Francoi Trastal, mestre de cases de Valls.

L'any 1444 treballava a l'obra del Pallol de la vila. Lli de Clavaria. Ar. municipal.

Andreu Oliver, mestre de cases de Valls.

L'any 1457 fa els sitials del portal francès del Castell de la vila. Lli de Clavaria. Ar. municipal.

Peris de Torts, mestre de cases de Valls.

A 28 de setembre de l'any 1512 fa capitulació amb els Jurats i el Prior del convent del Carme de la vila per acabar el cap de l'església de l'esmentat convent, els jurats en nom de l'universitat prometeren donar-li 40 lliures barceloneses, amb les condicions i forma determinada pel Consell general, i el prior li prometé 100 sous barcelonesos quan estigués feta l'obra, posant-li la manobra a peu de fàbrica, donant-li un servidor i pagant-li tots els llòsols, a més havia de posar tres o quatre senyals de la vila a la volta del cap de l'església en el lloc on els jurats i prohoms determinarien. Capitulació. Ar. parroquial.

Joan Navés, mestre de cases del lloc de Tamarit.

A 12 de juny de l'any 1636 fa capitulació amb els Jurats de la vila per a la fàbrica del Pont sobre el riu Francolí, pel preu de 190 lliures barceloneses, més la manobra, pedra, calç, fusta, arena, cordes i claus pels sindriats, tot posat a peu d'obra. Capitulació. Ar. parroquial.

En Navés morí el mateix any de firmar la capitulació la vidua i l'universitat a 6 de gener de l'any 1537 determinaren que's judiqués i pagués l'obra feta. Document. Ar. parroquial.

Joan de Bellpuig, mestre de cases i mestre d'esglésies.

L'any 1554 cridat pel Consell general, vingué a la vila per a ensenyar projectes d'esglésies i aconsellar la manera d'organitzar l'obra de la nova església parroquial que tractava de fer la vila. Lli. del Consell general. Ar. municipal.

Domingo Sarobé, mestre de cases de Reus.

L'any 1565 fa una capitulació amb els Jurats de la vila per a la fàbrica de l'església parroquial nova: aqueixa capitulació no tingué efecte. Lli. del Consell general. Ar. Municipal.

M^e. Fons, mestre de cases de Tarragona.

Me. de la Seu de Lleyda: i del castell de don Lluís Icart. Lli. de l'obra de l'església de Valls. Ar. particular.

L'any 1569 prengué part en l'encant de l'obra de fàbrica de la nova església parroquial de la vila i paret del fossar oferí fer-la per 24.000 lliures barceloneses. Lli. del Consell general. Ar. municipal.

Bartomeu Roig, pare i fill mestre de cases de Barcelona.

A 14 d'Agost de l'any 1569, al fer l'encant de la fàbrica de l'església parroquial nova de la vila, es quedaren l'obra de l'església i paret del fossar per 21.500 lliures barceloneses. Lli. del Consell general. Ar. municipal.

A 21 de desembre de l'any 1594 ven al convent de San Francisco de Paula de la vila totes aquelles cases, amb el seu hort i patis del voltant, que tenia en franc alou, fora els murs de la vila i prop de l'esmentat convent, a la partida de l'Arrabal del portal de Llobets, per 641 lliures barceloneses. Manual d'Antoni Batlle. Ar. notarial.

Francisco Aragonés, mestre de cases.

Mestre de l'església de Barbastre.

L'any 1569 prengué part en el encant de l'obra de fàbrica de la nova església parroquial de la vila i paret del fossar i oferí fer-la per 26.000 lliures barceloneses. Lli. del Consell general. Ar. municipal.

Antoni Casanovas, mestre de cases.

L'any 1570 junt amb Antoni Primai, mestre de cases—cridats pel consell general vingueren a visurar l'obra de l'església major de la vila. Lli. de fàbrica de l'església nova. Ar. particular.

Joan Clariana, mestre de cases.

L'any 1571 treballava a l'obra de l'església parroquial nova de la vila, a les ordres de Bartomeu Roig. El Consell especial a 14 de setembre de l'esmentat any li encarregà baixar les campanes de l'església major vella per asentar-les en altre lloc mentres es feia, l'església major nova. Lli. del Consell especial. Ar. notarial.

M^e. Cassany o Castany, mestre de cases de Tarragona.

L'any 1575 cridat pel Consell especial vingué a la vila per a judicar d'una qüestió que hi havia entre l'universitat i mestre Bartomeu Roig sobre l'interpretació d'una clausula de la capitulació de l'obra de fàbrica de l'església major. Lli. del Consell especial. Ar. municipal.

A 5 de juliol de l'any 1577 cridat per l'universitat, tornà a venir a la vila per a visurar junt amb Me. Font, mestre de cases de Tarragona, per part del mestre Roig, mestre de la fàbrica de l'església major nova, si la pedra de la pedrera del Coll de Lilla era bona per a edificar. Lli. del Consell especial. Ar. notarial.

Joan Lleó, mestre de cases.

L'any 1576 treballava a l'obra de l'església parroquial nova de la vila. Document. Ar. municipal.

M^e. Parra, mestre de cases de Valls.

L'any 1578 treballava a l'obra de l'església major nova de la vila. Notes del Comanador fra Dalmau. Ar. parroquial.

Joan de l'Orrio, mestre de la Sen de Tortosa.

L'any 1580 junt amb Martí García i de Mendoza per part de la vila i Montserrat Santacana mestres de cases cridat per Bartomeu Roig visuren les millores de l'obra de l'església parroquial nova. Manual d'Antoni Balle. Ar. notarial.

Marini de Nandos, mestre de cases.

A 7 de maig de l'any 1580 cridat pel Consell especial vingué a la vila per a judicar les millores de l'església major nova. Lli. del Consell especial. Ar. municipal.

Martín García i Mendoza, mestre de cases.

Mestre de la Seu de Tortosa i del General de Catalunya, l'any 1580 junt amb Joan de l'Orrio per part de la vila i Montserrat Santacana mestres de cases per part de Bartomeu Roig, visuren les millores de l'església major nova. Manual d'Antoni Balle. Ar. notarial.

L'any 1583 tornà a la vila per a fer una altra

visura a l'obra de l'església major nova. Llibre de Promenies. Ar. municipal.

Gabriel Doménec, mestre de cases de Valls.

A 22 d'Abril de l'any 1582, pren a preu fet per 97 lliures barceloneses l'obra de cubrir de teula italiana, les capelles de l'església parroquial nova de la vila, fer les baranes amb els seus estaulements i corredors, rebosar la volta de les capelles, enrajolar aquestes de cairó i posar la pedra d'altar de cada capella. Manual. Ar. parroquial.

L'any 1583 com a perit de l'universitat, fa l'estima de la casa de Miquel Olomar, del carrer de l'església, que comprà la vila per a fer-hi la badia nova. Document. Ar. municipal.

A 3 de juny de l'any 1601 fa capitulació amb els propietaris del molí que fou den Belver i els propietaris del molí que fou den Balle, per a la fàbrica d'una resclosa per a dits molins, pel preu de 60 lliures barceloneses. Papers vells. Crònica de Valls de 22 Abril de 1916.

A 27 de febrer de l'any 1609 fa capitulació amb els procuradors dels terratinents i regadors del rec de la font de na Marçala per a fer a preu fet una resclosa per a dit règim—que haya de tenir set canas de llarch y lo fonament d'aquella dotze palms de gruixa tant fondo a una part com altre jatsia que no trobassen rocha ferma y volen que sis palms de dalt retirada tant de una part com de altra. Que la resclosa sia alta fins a la sola del rec—pel preu de 30 lliures barceloneses. Capitulació. Ar. parroquial.

Pere Gras o Agràs, mestre de cases de Valls.

L'any 1582 junt amb Pere Martí mestre de cases de la vila fan compromís amb Bartomeu Roig mestre de la fàbrica de l'església nova de la vila d'arrencar i picar onze pedres d'altar i donar aquestes carregades sobre carreta i cent graons de cinc pams de llarg i dos pams i mig d'ample i un pam d'alçada, cent pedres de fil i tres centes cinquanta cinc d'entaulament, çò és, quadrades i picades a la pedrera i donar a carregador pel preu de 95 lliures barceloneses. Manual. Ar. parroquial.

L'any 1583, com a perit de l'universitat, junt amb mestre Gabriel Doménec fan l'estima de la casa de Miquel Olomar del carrer de l'Església, que comprà la vila per a fer-hi la Badia nova. Document. Ar. municipal.

L'any 1590, per encàrrec de l'universitat refà

les creus del terme del camí de Tarragona i del camí de Montblanc, de la vila, que havia enderrocat el vent, per 30 lliures barceloneses. Lli. de Tromenies. Ar. municipal.

L'any 1594 sostingué un qüestió amb la confraria del Roser de la vila amb motiu de la fàbrica del chor de la capella de l'esmentada confraria. Manual. Ar. notarial.

A 13 de juliol de l'any 1598 el Clavari de l'universitat de la vila, Pere Cases li dona 23 lliures barceloneses en paga de la fàbrica de l'enfront de de casa de la vila. Ll. de Clavaria. Ar. municipal.

Jaume Solsona, mestre de cases de Valls.

A 3 d'Agost de l'any 1588 fa capitulació amb els procuradors de la Confraria del Roser de la vila per a la fàbrica de l'església del Roser de la esmentada confraria pel preu de 90 lliures barceloneses. Papers vells. Crònica de Valls.

L'any 1610 posseïa una casa al carrer del Carme. Manual. Ar. notarial.

Sebastià Figarola, mestre de cases de Valls.

A 9 d'agost de l'any 1593 fa capitulació amb els Jurats per la fàbrica de l'enfront portal i escala de casa de la vila, pel preu de 148 lliures 10 sous barcelonesos. Capitulació. Ar. parroquial.

Joan Monter, mestre de cases de Alcover.

L'any 1593 per encàrrec del Consell fa la trassa de l'enfront nou de casa de la vila. Lli. de Promenies. Ar. municipal.

A 13 d'Octubre de l'any 1596 fa capitulació amb els Jurats de la vila per a la fàbrica del pont sobre el riu Francolí pel preu de 2.800 lliures barceloneses. Ll. del Consell especial. Ar. municipal.

Joan Blai, mestre de cases.

L'any 1596 per encàrrec del Consell especial a 28 de juny, fa la trassa i capitulació per a la fàbrica del pont sobre el riu Francolí. Ll. del Consell especial. Ar. municipal.

Benet Codo, mestre de cases de Valls.

A 3 de gener de l'any 1596 junt amb Pere Gras mestre de cases de la vila fan època de 3 ducats a favor de Pere Armengol, calceter, per raó del salari taxat pel Mag. Jutge general del Camp de Tarragona, en l'apel·lació per estima d'uns corralis del difunt Jaume Ferrer. Manual. Ar. notarial.

(Continuarà)

FIDEL DE MORAGAS